

PARIS

20. VÝROČIA
VÝHROVÉHO VÍTAZSTVA
PRACUJÚCICH

PROGRAM OSVATY
20. február 1968 a 14. február

20. február 1968 a 14. február

PROGRAM OSVATY
20. február 1968 a 14. február

LISSABON
SLAVY

20. VÝROČIA
VÝHROVÉHO VÍTAZSTVA
PRACUJÚCICH

PROGRAM OSVATY
20. február 1968 a 14. február

20. február 1968 a 14. február

PROGRAM OSVATY
20. február 1968 a 14. február

BOLOGNA

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

VI (66) ТОМ

Освіта. Культура. Глобалізація: виклики сьогодення

Інтеграційний потенціал сучасної освіти: геополітичні, ринкові та екзистенційні важелі впливу

Психологічні, педагогічні та організаційні умови запровадження європейських стандартів вищої освіти

УДК 378-044.247(477:4)
ББК 74.58(4Укр)+74.58(4)
В 55

Рекомендовано Вченою радою
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол № 7 від 15 березня 2015 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології

Редакційна колегія випуску:

Кремень В.Г., Савченко О.Я., Маноха І.П., Ляшенко О.І., Коцур В.П.,
Рик С.М., Вашуленко М.С., Бех І.Д., Калмикова П.О.

Відповідальний редактор випуску:

Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 36, Том VI (66) : Тематичний випуск "Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". – К.: Гнозис, 2015. – 776 с.

Humanitarian Bulletin SU "Pereyaslav-Khmelnytsky Pedagogical University by H.Skovoroda" - Supplement 1 to Vol. 36, Volume VI (66): Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the context of integration into the European educational space." - K.: Gnosis, 2015. - 776 p.

Збірник затверджено постановою Президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
з педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

У тематичному випуску вміщені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору. Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського процесу та питання готовності України відповідати цим вимогам, моніторинг якості освіти, стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою України сьогодні - ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту, а також - умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах. Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-18-7
ISBN 978-617-7380-07-7

© Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2015 р.
© Східно-Європейський Інститут Психології, 2015 р.
© Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг, 2015 р.
© Видавництво "Гнозис", 2015 р.
© Видавництво «Друкарський двір Олега Федорова», 2015 р.

МАЛІШЕВСЬКА А.П., ХМЕЛЬКО В.В., ХМЕЛЬКО Н.М., Здоров'я дітей – майбутнє людства	635
МАНЕЛЮК А., РОЗГОН І., Чинники, що сприяють просуванню освітніх послуг	648
МЕЛЬНИК О.Л., Інтеграційні процеси в освіті як складова процесів євроінтеграції	659
ПАВЛЮК Р.О., Інтердисциплінарність науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю	667
ПЕЛЕХ Л.Р., Модель аксіологічної освіти в Польщі як сприятливе середовище для вивчення іноземних мов	677
ПІДЛУБНА О.М., Використання проблемно-орієнтованого навчання у підготовці майбутніх пілотів в США	689
РИК М.С., Ідея «Спорідненої праці» Г. Сковороди в контексті розвитку особистості	697
СЛІПЧУК В.Л., Педагогічні та організаційні умови запровадження європейських стандартів при професійній підготовці фахівців фармацевтичної галузі в Україні.	708
СТЕПАШКО В.О., Розвиток національної інноваційної інфраструктури	721
ФЕРТ О.Г., Організація навчально-виховного середовища в контексті трансформації системи загальної освіти згідно потреб дітей з розладами поведінки	734
ЦИМБАЛЮК В.І., ТРОЯН О.І., МАРУЩЕНКО М.О., Розвиток фахових компетенцій при підготовці лікаря-спеціаліста в галузі нейронаук як відображення інтеграційного потенціалу сучасної медичної освіти.	745
ЩЕРБАКОВА О.А., Аналітичний огляд новітніх франкомовних видань із риторики, ораторського мистецтва і культури мовленнєвої комунікації представників університетської й академічної еліти Франції, Бельгії та південної Африки	749

ПАВЛЮК Р.О.,

кандидат педагогічних наук, заступник
директора з науково-педагогічної та
соціально-гуманітарної роботи,
Інститут людини, доцент кафедри
англійської мови, Гуманітарний
інститут Київського університету
імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна

ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ НАУКОВО-ПРЕДМЕТНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЮ

У статті розглянено питання інтердисциплінарності науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю. На основі аналізу досліджень вітчизняних та зарубіжних учених та практиків визначені основні підходи до інтердисциплінарності освітнього процесу сучасної університетської підготовки фахівців. Запропонована структурно-логічна схема науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю, яка включає двосторонній взаємопов'язаний процес науково-дослідної діяльності та іншомовного компонентів підготовки.

Ключові слова: інтердисциплінарність, науково-предметна іншомовна підготовка, освітній процес, загальна іншомовна комунікативна компетентність, професійна іншомовна комунікативна компетентність, наукова іншомовна комунікативна компетентність.

В статье рассмотрен вопрос интердисциплинарности научно-предметной иноязычной подготовки магистров гуманитарного профиля. На основе анализа исследований отечественных и зарубежных ученых и практиков определены основные подходы к интердисциплинарности образовательного процесса современной университетской подготовки специалистов. Предложена структурно-логическая схема научно-предметной иноязычной подготовки магистров гуманитарного профиля, которая включает двусторонний взаимосвязанный процесс научно-исследовательской деятельности и иноязычного

компонентов подготовки.

Ключевые слова: *интердисциплинарность, научно-предметная иноязычная подготовка, образовательный процесс, общая иноязычная коммуникативная компетентность; профессиональная иноязычная коммуникативная компетентность, научная иноязычная коммуникативная компетентность.*

The article deals with the interdisciplinary of scientific and subject foreign language training of Masters of humanities. Based on the analysis of national and foreign researches of scholars and practitioners it is identified the main approaches to the interdisciplinary of educational process of modern university training. It is proposed the structural and logical scheme of scientific and subject foreign language training of Masters of humanities, which includes interrelated two-way process of research activities and training of foreign language component. Research activity involves performing of master's paper, work under the research project, participation in scientific conferences, seminars, and so on. Foreign-language component involves forming of common foreign language communicative competence, professional foreign language communicative competence, and scientific foreign language communicative competence.

Key words: *interdisciplinary, scientific and subject foreign language training, educational process, common foreign language communicative competence, professional foreign language communicative competence, scientific foreign language communicative competence.*

Актуальність та доцільність дослідження. Сучасна парадигма освітнього процесу вищої школи спонукає до ґрунтовного переосмислення цілей, змісту, стратегії, наповнення та багатьох інших аспектів побудови програм підготовки фахівців, формування в них ключових компетентностей відповідно до майбутньої професійної діяльності. Це, передовсім, викликано імплементацією нового Закону України «Про вищу освіту», низкою інших законодавчих та нормативних актів і положень. Разом із тим, така проблема загострюється через значну потребу суспільства у фахівцях, які, насамперед, мають сформовані практичні навички тієї чи тієї діяльності. Тобто підготовка фахівців (формування ключових компетентностей) у вишах України має бути переорієнтована із теоретико-відтворювального на практико-спрямований процес.

Окрім того, важливим аспектом переорієнтації сучасної університетської

підготовки фахівців є її інтеграція та шаблонування відповідно до міжнародних стандартів. Нині це основне завдання сучасних вишів, яке полягає в створенні умов для забезпечення нової якості освіти, підготовку конкурентоспроможного фахівця не тільки на теренах України, але й на міжнародному рівні. У цьому контексті беззаперечним є факт обов'язкового володіння всіма учасниками освітнього процесу однією-двома іноземними мовами. Володіння іноземною мовою дозволяє не тільки підвищити рівень конкурентоспроможності фахівця, а й підвищити рівень та якість наукових досліджень, створити умови для комунікації на іншому рівні, вийти на вищий рівень міжнародної співпраці, здатність проведення спільних високоякісних міжнародних досліджень, сприяє науковій та освітній мобільності тощо.

На нашу думку, для ефективної реалізації поставлених вище завдань до університетської підготовки майбутнього фахівця сприятливим є інтердисциплінарність у освітньо-професійній/освітньо-науковій програмах підготовки відповідного освітнього або наукового ступеня. Нині суттєвого переосмислення та доопрацювання у цьому контексті потребують, насамперед, магістерські програми підготовки фахівців відповідно до їх поділу на освітньо-професійні та освітньо-наукові. Імплементація інтердисциплінарності у процес підготовки фахівців магістерського рівня має відбуватись, передовсім, на предметно-науковому рівні через перегляд змістового наповнення дисциплін та їх внутрішніх і зовнішніх взаємозв'язків, зокрема акцентування уваги на предметно-науковій іншомовній підготовці.

Аналіз останніх публікацій. Сучасні дослідження у царині інтердисциплінарності науково-предметної іншомовної підготовки магістрів охоплюють досить широкий спектр наукових розвідок дослідників, оскільки ця проблема передбачає залучення знань із багатьох галузей: філософії, педагогіки, психології, лінгвістики, лінводидактики тощо. Зокрема, в зарубіжних дослідженнях поняття інтердисциплінарності та його застосування в освітньому процесі досліджені досить широко, починаючи із 70-х років ХХ ст. Грунтовні дослідження проведені таким вченими: К. Бартон (Barton, K.), Дж.Х. Борленд (Borland, J.H.), Х. Джекобс (Jacobs, H.), Х. Коффі (Coffey, H.), Л.Р. Міс (Meeth, L.R.), В. Ньювел (Newell, W.), Ж. Піаже (Piaget, J.), Л. Сміт (Smith, L.), Дж. Томпсон (Thompson, J.), та багатьма іншими. Дослідження багатьох вітчизняних учених (В. Андрущенко, К. Князева, Н. Ничкало, О. Огієнко, В. Огнев'юк та ін.) тим чи тим чином торкались питань інтердисциплінарності та науково-предметної підготовки, зокрема інтеграції університетської освіти і науки у процесі підготовки фахівця (О. Бабенко, Є. Іванченко, В. Іщенко, В. Прошкін, М. Овчинникова, Л. Хоружа та ін.). Цікавим є доробок кафедри початкової та дошкільної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка – колективна монографія «Науково-предметна підготов-

ка магістрів спеціальності «Дошкільна освіта» (за ред. О. Федій).

Іншомовна складова науково-предметної підготовки магістрів нині, на жаль, ще не здобула свого комплексного дослідження та обґрунтування. Наразі існують дослідження, які стосуються змістового наповнення дисциплін іншомовного спрямування, розвиток фахового іншомовного мовлення, формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності майбутнього фахівця тощо (Т. Ваколюк, Л. Васецька, С. Ніколаєва, Н. Сергєєва, О. Плотнікова, Г. Походзей та ін.).

Отже, можемо констатувати, що дослідження та різні аспекти упровадження інтердисциплінарності в науково-предметну іншомовну підготовку магістрів, зокрема гуманітарного профілю, нині не дали очікуваного ефекту, а сама проблема залишається не вирішеною.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою нашого дослідження є визначення основних аспектів питання інтердисциплінарності у науково-предметній іншомовній підготовці магістрів гуманітарного профілю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження поняття інтердисциплінарності в освітньому процесі досить широко досліджені у вітчизняній та зарубіжній теорії та практиці. Усі дослідження науковців вирізняють в основному предмет та об'єкт розвідок, оскільки у кожного він є специфічним. У нашому полі зору знаходиться інтердисциплінарність науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю.

Для трактування поняття «інтердисциплінарність» ми беремо за основу дослідження концепцію професора Університету Маямі Вільяма Ньюела, який є автором понад 30 ґрунтовних праць із окреслення методології інтердисциплінарності та є одним із основних експертів дослідження цього питання. Концепція В. Ньюела ґрунтується на таких положеннях [3]:

- інтердисциплінарність (інтердисциплінарне навчання) – специфічна форма організації освітнього процесу, яка є досить широкою та комплексною та має у своєму складі більше, ніж одну мету;
- інтердисциплінарність характеризується залученням різних дисциплін для визначення суті та конкретизації якоїсь однієї дисципліни;
- інтердисциплінарність спонукає до інтеграції дисциплін з метою вирішення таких завдань: розв'язання проблеми, переосмислення проблеми, конкретизації мети, пояснення феномену, створення нового продукту (знання).

Такої ж думки доходить і вітчизняний науковець Олена Огієнко, яка визначає основні підходи до розуміння сутності поняття інтердисциплінарності через логіко-системний аналіз наукової літератури, як: осмислення, яке здійснюється поза межами певної наукової дисципліни; поєднання компонен-

тів декількох дисциплін; взаємодію між двома чи декількома дисциплінами. Тобто інтердисциплінарність має справу з предметом, що виходить за межі однієї дисципліни, проте її мета залишається в рамках дисциплінарного дослідження і полягає в перенесенні методів з однієї дисципліни в іншу [4].

Відповідно до викладеного вище, стає зрозумілим, що узагальнені позиції вітчизняних та зарубіжних учених не мають особливих розбіжностей, що принципи та положення, на яких ґрунтується інтердисциплінарність є спільними і наукові дослідження проводяться за однаковими напрямками.

Отже, стає зрозумілим, що інтедисциплінарність відіграє ключову роль у науково-предметній іншомовній підготовці магістрів в цілому та гуманітарного профілю зокрема. Спробуємо це пояснити за допомогою структурно-логічної схеми взаємодії освітнього та наукового компонентів науково-предметної підготовки (див. рис. 1).

Рис. 1. Структурно-логічна схема науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю.

Перед тим, як перейти до пояснення та обґрунтування схеми, вважаємо необхідним зупинитись на декількох позиціях:

Підготовка за освітнім та науковим ступенем «магістр» не може розглядатись як ізольований від бакалаврського ступеня процес. Ми розглядаємо їх як взаємопов'язані етапи підготовки високкваліфікованого фахівця, тобто процес інтердисциплінарності починається чи не з першого курсу навчання у виші.

Розглянемо це на прикладі процесу підготовки фахівців за напрямом підготовки «Психологія» – до іншомовної підготовки у контексті професійно-орієнтованого мовлення (відповідно до вимог сучасних освітніх програм) поряд із дисциплінами «Іноземна мова», «Поглиблене вивчення іноземної мови», «Практика усного та писемного мовлення» залучаються такі предме-

ти, як: «Вступ до спеціальності», «Психологія загальна», «Психологія педагогічна», «Тренінг комунікативних умінь», «Українські студії» та спеціальні теоретико-практичні дисципліни. Укладання спільної траєкторії викладання дисциплін допомагає сформувати у майбутнього фахівця той арсенал компетентностей, який зробить його конкурентоздатним та висококваліфікованим.

Взаємозв'язок виучуваних дисциплін на бакалаврському та магістерському освітньому та науковому рівнях має бути прозорим та очевидним. Дисципліни повинні доповнювати одна одну та сприяти якісному збагаченню знань та досвіду, а не кількісному. Наприклад, у контексті іншомовної підготовки, дисципліни типу «Іноземна мова», «Поглиблене вивчення іноземної мови» та «Практика усного та писемного мовлення» повинні створювати базис професійно-орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності (насамперед лексику професійного спрямування, відповідно до фаху) для подальшого її розвитку у контексті наукової іншомовної комунікативної компетентності (дисципліни типу «Фахове наукове мовлення», «Наукова іноземна мова»).

Інтедисциплінарність має простежуватись на горизонтальному та вертикальному рівнях і мати спільне не тільки у точці перетину, а й в усіх суміжних площинах.

Отже, науково-предметна іншомовна підготовка магістрів гуманітарного профілю розглядається нами як двосторонній взаємопов'язаний процес науково-дослідної діяльності та іншомовного компонентів підготовки. Відповідно до науково-дослідного компоненту, то тут не може виникати сумнівів щодо таких складників як написання магістерського дослідження та участі у наукових конференціях, семінарах, круглих столах різного рівня – вони є базовими, оскільки відповідно до нового Закону України «Про вищу освіту» магістерський рівень є першим науковим ступенем, а здобуття наукового ступеня передбачає виконання перерахованих нами видів діяльності.

До науково-дослідного компоненту нами доданий такий складник, як «підготовка наукових проєктів». Оскільки у нашому дослідженні ми оперуємо поняттям «науковий проєкт», можемо дати йому таке визначення – це завдання, метою якого є досягнення певного неповторного за своїми характеристиками та особливостями результату, що здійснюється в заздалегідь визначений термін.

Проєкт є складною системою, що має певні етапи, елементи, які потребують якісного та ефективного управління. Він має свій цикл, який складається з декількох етапів:

- I етап – визначення завдання та ініціалізація проєкту;
- II етап – процес планування проєкту;
- III етап – виконання, запровадження проєкту;

IV етап – завершення проекту та отримання заздалегідь визначених результатів, ефекту тощо.

Виконання наукового проекту у процесі магістерської підготовки сприяє розширенню світогляду студента, сприяє розвитку креативності, колективної творчості, спонукає до детального аналізу наукового матеріалу, розвиває комунікативну компетентність шляхом залучення студента до вивчення сучасних наукових джерел, які, у більшості випадків, написані іноземною (англійською) мовою.

Відповідно до іншомовного компоненту, то варто розтлумачити ключові дефініції структурно-логічної схеми.

Загальна іншомовна комунікативна компетентність ґрунтується на сформованості таких компетенцій: мовленнєва (аудіювання, говоріння, читання, письмо); мовна (знання фонетики, графіки, орфографії, лексики, граматики); дискурсивна (комунікативні вміння, пов'язані з умовами реалізації окремих мовленнєвих функцій із застосуванням адекватних мовних моделей-зразків); соціокультурна та соціолінгвістична (уміння використовувати у спілкуванні та пізнанні соціокультурні і соціолінгвістичні реалії); стратегічна (розвиток здатності до самостійного навчання і самовдосконалення, бажання спілкуватися, слухати, розуміти інших, адекватна оцінка та самооцінка).

Професійна іншомовна комунікативна компетентність передбачає володіння іншомовною фаховою лексикою та є результатом сформованості професійних компетентностей та особистісних якостей (доброзичливість, тактовність, емпатійність, об'єктивність, толерантність, організованість, ініціативність тощо) майбутнього фахівця, які дозволяють установлювати психологічний контакт із оточуючими людьми, колегами, клієнтами та вихованцями; логічно, науково та стисло передавати предметну інформацію; керувати процесом спілкування та організувати доцільну взаємодію.

Наукова іншомовна комунікативна компетентність передбачає володіння студентом загальною іншомовною комунікативною та професійною іншомовною компетентностями на високому рівні для здійснення якісного наукового спілкування, оперування науковими термінами, уміннями вести наукову дискусію, аргументовано та логічно обґрунтовувати власну думку, проводити власні наукові дослідження.

З останнього визначення слідує, що перераховані нами види іншомовної комунікативної компетентності перебувають у своєму непереривному зв'язку та мають відповідну ієрархію. Ця ієрархія пояснюється поступовим збагаченням мовного арсеналу особистості, нарощуванням та збагаченням знань на відповідній основі. Це означає, що першоосновою у науково-предметній іншомовній підготовці магістра гуманітарного профілю є загальна іншомовна комунікативна компетентність, на її основі відбувається формування профе-

сійної іншомовної компетентності, яка, у свою чергу, слугує базою для формування наукової іншомовної комунікативної компетентності.

Зрозуміло, що для формування будь-яких компетентностей, умінь та навичок, якісного розвитку особистості потрібні відповідні методи, технології, засоби, відповідне середовище та принципи й умови, які уможливають ефективність та високоякісність формування конкретних ознак конкретного процесу (компетентностей, умінь, навичок тощо). У нашій структурно-логічній схемі науково-предметної підготовки магістрів гуманітарного профілю засобами ефективного формування загальної, професійної та наукової іншомовних комунікативних компетентностей є сучасні інформаційні технології навчання, а організаційними формами – аудиторна та позааудиторна робота.

Про ефективність застосування інформаційних технологій нині годі й говорити. Науковцями та практиками досить широко окреслені переваги та недоліки їх застосування, зокрема при вивченні іноземної мови. У своєму дослідженні під використання сучасних інформаційних технологій ми розуміємо створення ефективного інформаційно-комунікаційного середовища науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю у межах аудиторної та позааудиторної роботи. Ефективність вказаного вище середовища може бути забезпечена інтердисциплінарністю освітнього процесу, оскільки, як вказувалось раніше, за умови міжпредметної взаємодії відбувається якісне формування загальної, професійної, наукової іншомовних комунікативних компетентностей у процесі науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю.

Висновки та перспективи подальших наукових досліджень. На основі аналізу наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених та практиків, можемо стверджувати, що інтердисциплінарність у процесі університетської підготовки майбутніх фахівців є ефективним засобом формування тих чи тих компетентностей, умінь, навичок тощо. Зокрема інтердисциплінарність є досить ефективною у процесі формування загальної, професійної та наукової іншомовних комунікативних компетентностей загальної науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю.

Перспективність подальших розвідок у пропонованій царині вбачаємо через більш ґрунтовний аналіз методів, форм та засобів науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю та розроблення педагогічних умов забезпечення ефективності вище згаданого процесу.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Заголовок з екрану.

2. Когут І.В. Формування професійно-педагогічної комунікативної компетентності майбутнього вчителя : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. : 13.00.04 – «теорія і методика професійної освіти» / І.В. Когут. – Полтава, 2015. – 20с.
3. Newell, W. H. (2001). A Theory of Interdisciplinary Studies. *Issues in Integrative Studies*, 19(1), 1-25. — (2010). Undergraduate General Education. In *The Oxford Handbook of Interdisciplinarity*, eds. R. Frodeman, J. T. Klein, and C. Mitcham. Oxford: Oxford University Press, P.360-371.
4. Ogijienko O. Interdyscyplinarność współczesnej pedagogiki: aspekt metodologiczny = Інтердисциплінарність сучасної педагогіки: методологічний аспект / O. Ogijienko // *Interdyscyplinarność pedagogiki i jej subdyscypliny: монографія / Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, Instytut Technologii Eksploatacji – PIB w Radomiu ; red.: Z. Szarota, F. Szlosek. – Radom : Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji, b. r. – 815 s. – S.114-123.*

References:

1. Law of Ukraine "On Higher Education" [Electronic Resource]. – Access: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. - Heading from the Screen.
2. Kohut I.V. Forming of Professional Pedagogical Communicative Competence of Future Teacher : Abstract of Ph.D. Dissertation in Specialty : 13.00.04 – «Theory and Methodology of Professional Education» / Iryna V. Kohut ; V.G. Korolenko Poltava National Pedagogical University. – Poltava, 2015. – 20p.
3. Newell, W. H. (2001). A Theory of Interdisciplinary Studies. *Issues in Integrative Studies*, 19(1), 1-25. — (2010). Undergraduate General Education. In *The Oxford Handbook of Interdisciplinarity*, eds. R. Frodeman, J. T. Klein, and C. Mitcham. Oxford: Oxford University Press, P.360-371.
4. Ogijienko O. Interdyscyplinarność współczesnej pedagogiki: aspekt metodologiczny = Interdisciplinary of Modern Pedagogy: Methodological Aspect / O. Ogijienko // *Interdyscyplinarność pedagogiki i jej subdyscypliny: monograph / Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, Instytut Technologii Eksploatacji – PIB w Radomiu ; red.: Z. Szarota, F. Szlosek. – Radom : Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji, b. r. – 815 s. – P.114-123.*